

El vol de les ombres
Lluís Bosch

El vol de les ombres

Lluís Bosch

Edicions Cal·lígraf

Figueres, 2026

Primera edició — març de 2026

Publicació

Edicions Cal·lígraf, SL
Monturiol, 2, 1r 1a
17600 Figueres
Tel. (0034) 615 261 764
www.edicionscalligraf.com
info@edicionscalligraf.com

Disseny i maquetació

Plàcid Busquets

Impressió

DC Plus, Serveis Editorials

© del text

Lluís Bosch Sánchez

ISBN

979-13-991601-4-7

Dipòsit legal

GI 471-2026

© d'aquesta edició

Edicions Cal·lígraf, SL

*Queda rigorosament prohibida,
sense l'autorització per escrit
dels titulars del copyright, la
reproducció parcial o total
d'aquesta obra per qualsevol
mitjà o procediment, incloent-
hi la reprografia i el tractament
informàtic. Les infraccions
d'aquests drets es troben sotmeses
a les sancions establertes a les lleis.*

Aquest llibre ha estat
imprès en paper procedent
de boscos certificats
FSC® ben manejats i
d'altres fonts controlades.

Taula

PRÒLEG

El vol del pensament	7
Anna M. Velaz Sicart	

EL VOL DE LES OMBRES

La travessa	17
Les hores lentes	18
La tria	19
Joc d'ombres	20
Ancestres	21
Encís	22
La tanca	23
Les marques del bosc	24
Encenalls	25
Arbre de família	26
Bosc endins	27
Rastres de llum	28
A l'ombra del desig	29
L'esquerda	30
La crema	31
El cim	32
El vol	33
Olor de pluja lenta	34
El laberint	35

La clariana	36
Al llindar de la porta	37
L'edat d'or	38
Relíquia	39
Mudança	40
Arbres de la nit	41
El crit del món	42
Les veus del silenci	43
La llum de l'alba	44
Ritual	45
Els descendents	46
El calaix de les coses vistes	47
Últim terme	48

Pròleg

El vol del pensament

El vers que inicia un poema té una especial rellevància. Paul Valéry afirmava que el primer vers era «regalat pels déus» i Josep Carner l'anomenava el «vers donat» en la seva captivadora *Teoria de l'ham poètic*. Ambdós escriptors es referien, però, exclusivament, a la funció de la inspiració contraposada a l'àrdua tasca que exigeix, en canvi, l'ofici de poeta. Quan el primer vers d'un poemari complet pren una significació il·luminadora del conjunt atorga unitat a l'obra, l'engrandeix i en referma la coherència. En aquest sentit, els versos que inicien *El vol de les ombres*, de Lluís Bosch —«Perduts enmig d'un bosc inacabable / seguim el pas d'unes ombres de cendra»— ja avancen i prefiguren la magnitud del suggerent univers vital i poètic que planarà sobre el llibre.

El decurs de l'existència és comparable a un bosc, amb les seves clarianes i les parts ombrívoles, amb les drecceres que menen cap al desconegut, ens ve a dir el poeta. Els camins fressats es desdibuixen i s'acaben, i triar esdevé necessari ben aviat, ja en les albors de la

vida, entre múltiples i incerts camins. «Arrossegats pel dubte, / avançàvem sense saber / el preu d'equivocar-nos / abans de travessar les ombres / on vigilaven tots els arbres vells.»

El bosc, com a sinècdoke de la natura, àmplia, inabastable i a voltes inquietant, recorre el poemari *El vol de les ombres*; n'és l'eix vertebrador i esdevé el correlat objectiu del curs de la vida a través d'una subtil introspecció conceptual i sensitiva en el món dels records recollits al calaix de la memòria i en les vivències d'un present estimulador de reconeixement del propi jo. Escenari del pas del temps real i el figurat, com un cosmos vigorós i iniciàtic, procurador de reflexions i sentiments, el bosc té una presència preeminent, que esdevé tangible i humanitzada quan interactua directament amb la veu del poeta en una bella i potent prosopopeia: «Els primers brots ens miraran / amb els ulls que admirem els arbres vells.»

Endinsar-se en el bosc de la vida té els seus riscos. Però la força d'esperit i la tenacitat menen el jo poètic cap a l'esperança, acomboiat per l'eterna guspira de l'amor. «No sempre aconseguíem descobrir / les marques que fixaven el camí / I tot i així, seguíem caminant, / sempre junts, endavant, a punt de caure, / disposats a arribar fins al final.» Aquests versos connecten amb el pensament que recorre el gran poema maragallian «Excelsior» («Vigila, esperit vigila, no perdis mai el teu nord»), i concentren una filosofia de vida sostinguda per l'esforç, la lluita i el rebuig de la banalitat, amb una mirada vitalista i esperançada.

A voltes, l'espurna del desig pren impuls i es fusi-

ona amb la paraula. Verb i sensualisme s'entrellacen en un poema total, definitiu, en què el subtil joc metafòric s'integra com l'anell al dit en el seu conjunt al·legòric. «Cor endins sents un crit de plom com una llosa / i escoltes com els dits s'enyoren del perfum / que el vol dels teus cabells estén damunt els braços [...] / Només la lluna plena despulla el cos descalç / que es desfà pels contorns que dibuixen les cames.»

Els dos darrers poemes d'*El vol de les ombres* reafirmen la unitat indiscutible del recull, bastit en una ben travada progressió en el temps subjectiu i del record, com la vida mateixa, que comença amb insegura innocència i es construeix atresorant l'aprehensió de l'entorn i de l'ésser en un vast bagatge d'emocions i d'esperances.

El nostre crit es tornarà invencible,
com el torrent que desgasta la pedra
o el tall que el fred esculpeix a les roques.
I seguirem avançant, incansables,
constants, un pas per endavant del temps,
sense por, resistint els cops del vent,
fins que el desig s'esgoti d'esperança.

L'aspecte estilístic és tractat amb molta cura al poemari de Lluís Bosch. Fons i forma mantenen una exquisida harmonia. D'una banda cal destacar la importància del llenguatge imatjat com a component indestruïble d'*El vol de les ombres*, i de l'altra, el valor intrínsec del vers, que és perfectament cisellat i avinent a cada composició. El poema flueix i llisca suaument

gràcies a la pulcritud tant en la sil·labació com en l'aliança entre semàntica i sonoritat. De vegades el poeta ens sorprèn amb esparses assonàncies que reforcen la musicalitat dels decasíl·labs: «I parlàvem d'un temps de flors i d'ombres / amb les hores comptades a la porta, / sabent que tots els anys que ens esperaven /serien recordats amb entusiasme.»

Lluís Bosch juga brillantment amb el llenguatge metafòric, crea imatges singulars, amb una ambigüitat volguda —prova fefaent de la vàlua del seu art—, que estimulen la imaginació i prenen vida pròpia, un element més per a captivar el futur lector.

Els poemes d'*El vol de les ombres* aguditzen la ment i els sentits i sempre van més enllà del que diuen les paraules. Ens podran seduir pel magnetisme i la força que emana del poema, la cadència dels versos, les idees i els sentiments que vehiculen, amb delicada precisió, i la bellesa de les imatges. Vet aquí una de les grandeses de la poesia, aconseguir de transmetre en el receptor aquella emoció primicera que va motivar la creació del poema. Versos com «Només el tacte mut del pensament / coneix la veritat del seu secret» o «Només el vol incert de les paraules / abraçava el silenci de la tarda.», confirmen que Lluís Bosch ha reblat l'excel·lència que ja observàvem en els seus anteriors poemaris.

Sovint, el llenguatge apareix assaonat amb suggestives sinestèsies: «Abans que el dia s'endugués / la pell sedosa on abraçàvem l'olor de les paraules», que condueixen el poema pels subtils camins de reconeixement conceptual i sensitiu. *El vol de les ombres* de Lluís Bosch respira la magnanimitat de la vida; l'experiència

sentida i viscuda alena en cada vers, passat pel sedàs de la reflexió moral i de l'art.

La veu poètica de Lluís Bosch es recolza en una sòlida tradició literària. Les citacions que precedeixen alguns dels poemes d'*El vol de les ombres* —selectes i pertinents en la tria que n'ha fet en Lluís— permeten al lector, si li abelleix, anar un xic més enllà en el coneixement de les afeccions i els lligams del filòleg amb la literatura. Que un poemari ofereixi diversos nivells de lectura és un atribut de la bona poesia, aquella que obre un ventall de possibilitats de comprensió i de gaudi intel·lectual i estètic. És una de les grandeses d'aquest art antic que, deslliurat de la més pura i estricta referencialitat inicial, dona ales al pensament en tota la seva magnitud, a la imaginació de l'artista que n'és el creador i al receptor que se la fa seva.

Amb afinada sensibilitat per copsar i desvelar «el crit del món», Lluís Bosch ens regala el batec de la vida en cadascun dels versos d'*El vol de les ombres*, una poesia amb majúscules, que confirma el seu autor com un sòlid valor de la poesia catalana actual.

ANNA M. VELAZ SICART

El vol de les ombres

La travessa

Perduts enmig d'un bosc inacabable,
seguim el pas d'unes ombres de cendra.
El nostre instint ressegueix els colors
d'un gruix de branques vessades a l'aire.
Avancem amb un fil de vida escrit
sobre les mans, descalços, innocents,
els ulls clavats al fons del laberint,
atents a cada marca, als anys viscuts.
Les pedres mudes tracen un misteri
invisible, secret i solitari.
La vida és un sospir inabastable,
retall d'un món heretat, canviant
i etern a la vegada, abric dels somnis
dels nostres peus caducs, fins que la nit
arrenqui el pols desfet dels dies fràgils.
Abans que el cel estripi l'hora fosca,
ens preguntem si demà les arrels
recordaran el nostre pas pel bosc.

Les hores lentes

No llegíem encara els nostres noms
i els dies eren rius inacabables
on solcàvem mosaics desconeguts.
Vivíem un present immens, intens,
on cabien els somnis d'infantesa.
No enyoràvem les hores que vindrien,
ni els petons d'un amor per descobrir,
i les cendres, les pors volaven lluny
de les portes que el món ens regalava.
Anys més tard, vam entendre que la vida
creixeria lligada a tots els llocs
on les coses semblaven tan petites.

La tria

Dos camins divergien al bosc groc.

ROBERT FROST

Acompanyats pel curs estret del riu,
travessàvem la tanca mig oberta
fins on la malesa del bosc
portava a dos camins que s'allunyaven.
A prop dels nostres arbres,
sentíem l'impuls del primer,
la pau que s'adormia entre les flors
i l'olor freda de la molsa humida.
L'altre, invisible, impenetrable,
cobert d'espines i matolls
que impedièn el pas segur,
eclipsava la llum de l'altra banda,
fins enfonsar-se en el desig
de conquerir l'inabastable.
Als ulls, la mirada indecisa
esperava la tria
que imposava la vida.
Arrossegats pel dubte,
avançàvem sense saber
el preu d'equivocar-nos,
abans de travessar les ombres
on vigilaven tots els arbres vells.